

bliver ligefrem faste Lønninger; jeg tror ikke, man kan forlange det. Det, at en vis Bydel skal fast lønne kirkelige Embedsmænd i en anden Bydel, som er for fattig til at lønne dem, er vistnok ogsaa, saa vidt jeg ved, uden noget egentligt Sidestykke. Men selv om man vil forlange det og vilde staa fast paa det, kan det ikke hjælpe, at vi gøre det, naar det ikke kan blive gennemført, naar Resultatet kun bliver det, at disse fattige Kvartaler af Byen blive præsteløse. Det synes mig netop, at det ærede Medlem, som sidst talte, gav et rigtig godt Eksempel paa, hvor ganske overordentlig vanskeligt det er for Kommunen at strække sig videre, end den har gjort. Jeg tror, at de fleste ville være enige i, at Kommunen har gjort en god Handel, og at det vilde være ganske mærkeligt, om den ikke vilde gaa ind paa det Forslag, der er stillet, at de for deres, ikke en Gang 50,000 Kr. — der gaar noget fra, det bliver kun 43,000 Kr. — om Aaret saa et stort Statsbidrag og en saadan Ordning, at enhver som helst kan blive fri for at betale Præster eller Kirkebetjente, altsaa en Ordning paa en Sag, der har valet meget Anstød og Forargelse fra mange Sider; alt dette opnaa de for 43,000 Kr. om Aaret. Jeg siger det altsaa ikke, fordi jeg mener, at Kommunalbestyrelsen har strakt sig for vidt, men det er et Faktum, at der har rejst sig et Kamæftrig i Kjøbenhavn over det. Nu kunde man gerne sige, at det kunne de tage sig let, og jeg vil hertil sige, at jeg haaber ogsaa, de ville gøre det. Jeg haaber, at hvis Borgerrepræsentanterne virkelig skulle bide i Græsset om nogle Dage, som det ærede Medlem profeterede, saa ville de trøste sig med, at de kun bide i Græsset, fordi de have været af den Mening, at de kirkelige Pligter ere til endnu, og dem skal man ogsaa holde. I alt Fald bide de kun i Græsset paa den Maade, at det ikke er alle, der haane dem for deres Nederlag, at i alt Fald den største Del af Danmarks Borgere, som ere kirkeinteresserede, ville takke dem for den Beredvillighed, de ved den Leilighed have vist. Altsaa, det, at der, fordi man gaar ind paa noget, der er en soleklar Pligt, paa noget, der er en jærlig gunstig Ordning for Kjøbenhavns Kommune, kan rejsses et saadant Kamæftrig i Hovedstaden, at det maasse giver Anledning til, at Borgerrepræsentanter kunne falde ved næste Valg, maa være det høje Ting et Bevis for, hvor overordentlig vanskeligt det er i vore Dage at saa en stor Hovedstad interesseret for Kirken. Det maa vi andre fra Provinserne tage Hensyn til, vi maa føle os solidariske, staa Last og Brast med hinanden og komme hinanden noget i Møde,

for at Resultatet ikke skal blive det, at den fattige Del af Kjøbenhavn bliver præsteløs og faar Følgerne deraf.

Til Slutning skal jeg tilføje, at jeg tror ikke, vi i mindste Maade skulle tage Hensyn til det stadige Udbrud om, at man vil indføre Statskristendom, for at det skal hjælpe paa Arbejdernes fortrykte Stilling. Vi ere her i Danmark meget villige til at give Tilbud til humane Formaal. Vi talte her forleden Dag om aandspvage, blinde og døvstumme, og dertil give vi jo meget betydelige Tilbud. Det siges jo i Almindelighed, at vi have den humaneste Fattiglovs, og vi have en Lov om Alderdomsforførgelse, som, naar den bliver human gennemført, aldeles utvivlsomt er den mest humane og mest fremkredne. Vi forsjømme ingen Side af vore Opgaver, men saa maa vi ogsaa en lille Smule tage Hensyn til de kirkelige Interesser. Ganske vist er der en hel Del, som ikke har Interesse i den Henseende, men der gives ogsaa mange, som ere kirkeinteresserede, men som ikke have Interesse for andre Sider af Statens Opgaver. Der gives f. Eks. Statsunderstøttelse til mange Digtere i Ojeblikket i alt Fald, hvorom en stor Del kirkeinteresserede vilde sige, at deres Produktion ikke er til Gavn efter vor Mening. Men vi maa rette os efter hinanden, og altsaa maa de, som ikke ere kirkeinteresserede, tage noget Hensyn til Kirkens Interesser, det maa de i alt Fald gøre, saa længe Grundlovens Bud bestaar.

Paa de enkelte Paragraffer skal jeg ikke komme ind. Jeg skal blot gøre opmærksom paa, at naar det ærede Medlem mente, at de kjøbenhavnske Præster kom til at begynde med en Løn af 7,400 Kr., er det ikke Tilfældet. Det gælder i alt Fald kun om et Par af dem, selv ældre Præster komme ikke paa en saa høj Løn. Jeg mener netop, at det er en Mangel ved Lovforslaget, at det ikke indbefatter Præsterne saa meget, at det lader dem begynde med Slutningsgagen. Man halverer næsten Indtægten for de Præster, som ere mest søgte, og en Renunciation fra deres Side maa have til Forudsætning, at man nogenlunde kommer dem i Møde. Jeg mener, at man lettere vilde opnaa en Renunciation af dem, naar man viste dem Imødekommenhed og lod dem begynde med den ældste Gage, men det er jo et Punkt, man senere kan forhandle om. — Jeg vil blot tilføje, at jeg tror heller ikke, at det er rigtigt, naar der er blevet sagt, at der i Borgerrepræsentationen ikke var nogen som helst Stemning for, at Præsterne maatte tage mod frivillige Gaver. Der var en hel Del i Borgerrepræsentationen, som var stemt